

ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΓΙΑ ΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Τό Κέντρο Μουσικής του Δήμου Θεσσαλονίκης, στά πλαίσια τών πολλαπλών πολιτιστικών δραστηριοτήτων του, ὀργάνωσε κατά τό διήμερο 14-15 Μαΐου 1993 Πανελλήνιο Συνέδριο, μέ θέμα: «*Τό δημοτικό τραγούδι τῆς Μακεδονίας*».

Οί ἐργασίες του Συνεδρίου διεξήχθησαν στήν ἐπιβλητική αἴθουσα τελετῶν του παλαιού κτηρίου τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς του Α.Π.Θ. Τήν ἔναρξή των κήρυξε ὁ δήμαρχος τῆς συμπρωτεύουσας Κων. Κοσμοπούλος, ὁ ὁποῖος στόν χαιρετισμό του ἐξέφρασε τήν ἐλπίδα «*ἡ ἐπιτυχία τῶν ἐργασιῶν του Συνεδρίου καί ἡ μοναδικότητα του θέματος πού πρώτη φορά ἐρευνᾶται, νά τό καθιερώσουν σέ ἐπίσημο ἐτήσιο θεσμό, πού θά συγκεντρώνει μελετητές καί μουσικολόγους ἀπ' ὄλη τήν Ἑλλάδα καί τήν λοιπή Εὐρώπη*».

Ἐγιναν δώδεκα ἀνακοινώσεις, κυρίως ἀπό μουσικολόγους, συμμετείχαν ὅμως ἐνεργῶς καί πολλοί ἄλλοι Σύεδροι, κατά τό πλείστον Πανεπιστημιακοί, μέ εὐστοχες παρεμβάσεις καί ἀξιόλογες παρατηρήσεις κατά τίς συζητήσεις πού ἀκολουθοῦσαν κάθε ἀνακοίνωση.

Εἰδικότερα ἔγιναν, κατά σειράν, οἱ ἐπόμενες ἀνακοινώσεις:

1. «*Τό ἐνδιαφέρον του Ἀρχείου Μέλπως Μερλιέ γιά τή Μακεδονική μουσική παράδοση κατά τήν πρώτη του ἡχογράφηση του 1930*» (Μάρκος Δραγούμης, μουσικολόγος, καθηγητής στό Ὡδεῖο Ἀθηνῶν, ὑπεύθυνος του Μουσικοῦ Λαογραφικοῦ Ἀρχείου Μικρασιατικῶν Σπουδῶν).

2. «*Τό "Χελιδόνισμα" στήν περιοχή τῆς Μακεδονίας*», μέ ἰδιαίτερη ἀναφορά στόν Σερραϊκό χώρο (Γεώργ. Ν. Αἰκατερινίδης, δρ. Φιλ., Ἐρευνητής του Κέντρου Λαογραφίας τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν).

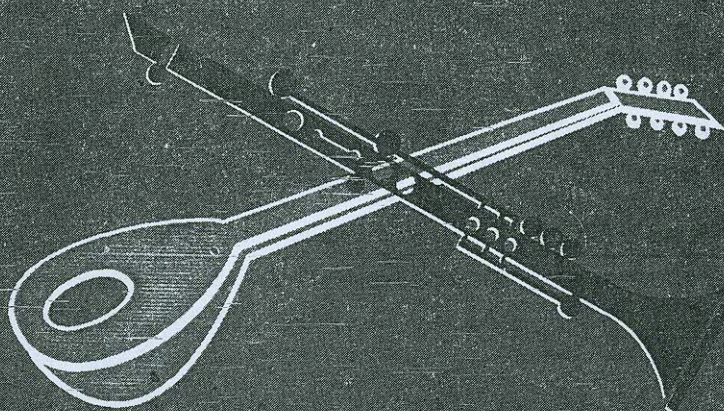
3. «*Μουσικοποιητικά καί ρυθμομελωδικά χαρακτηριστικά στό δημοτικό τραγούδι τῆς Μακεδονίας*» (Δημήτρ. Θέμελης, καθηγητής Μουσικολογίας Τμήματος Μουσικῶν Σπουδῶν Α.Π.Θ.).

4. «*Ὁ Β' ἦχος τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Μουσικῆς στά δημοτικά τραγούδια τῆς Μακεδονίας*» (Κυρ. Καλαϊτζίδης, καθηγητής Δημοτικοῦ Ὡδείου Θεσσαλονίκης).

5. «*Ἡ ἀγλαδόσχημη λύρα στά χωριά του νομού Δράμας: Μοναστηράκι, Ξηροπόταμο, Πετρούσα, Πύργους, Βώλακα*» (Κωνστ. Συμεωνίδης, μουσικός - ἐρευνητής).

6. «*Ἡ λειτουργικότητα του χοροῦ καί του τραγουδιοῦ στόν Μακεδονικό γάμο*» (Γεώργ. Λυκεσᾶς, καθηγητής Φυσικῆς Ἀγωγῆς).

**ΔΗΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΚΕΝΤΡΟ ΜΟΥΣΙΚΗΣ**

**ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ :
ΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ
ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ**

**ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
14 - 15 ΜΑΙΟΥ 1993**

Τό εξώφυλλο του προγράμματος

7. «Κοινωνικές πτυχές τοῦ δημοτικοῦ τραγουδιοῦ» (Βασίλ. Μακρίδης, διευθυντής Μουσικοῦ Τμήματος Ἐθνικοῦ Μετσοβίου Πολυτεχνείου).

8. «Τό δημοτικό τραγούδι τής Μακεδονίας στίς παραστάσεις καί στά ἀρχεῖα τοῦ θεάτρου "Δόρα Στράτου"» ("Ἄλκης Ράφτης, δρ. κοινωνικός ἐπιστήμων, πρόεδρος Θεάτρου «Δόρα Στράτου»).

9. «Παραδοσιακή μουσική τής περιοχῆς Ἑδεσσας» (Γεώργ. Πολυχρονιάδης, μουσικολόγος).

10. «Τά Λαζαριάτικα τραγούδια Αἰανῆς Κοζάνης» (Στέλλα Κύρκου, μουσικολόγος).

11. «Δημοτικά τραγούδια τοῦ Βάβδου Χαλκιδικῆς» (Μαρία Ἀφεντούλη, μουσικολόγος).

12. «Τά δημοτικά τραγούδια τής Καλλονῆς Γρεβενῶν» (Ἀθηνᾶ Κατσανεβάκη, μουσικολόγος).

Ἡ παραπάνω θεματολογία μπορεῖ νά θεωρηθεῖ ἀρκετά ἱκανοποιητική γιά Συνέδριο μέ ἐξειδικευμένο ἀντικείμενο καί γιά συγκεκριμένη περιοχή, τό ὁποῖο μάλιστα ὀργανώνεται γιά πρώτη φορά. Ὅπως εἶναι εὐνόητο, ἡ πλήρης ἀξία κάθε ἀνακοινώσεως καί τό μέγεθος συμβολῆς τής στήν ἔρευνα καί μελέτη τοῦ δημοτικοῦ τραγουδιοῦ θά φανεῖ μετά τή δημοσίευση στά οἰκεία πρακτικά, τά ὁποῖα ἐλπίζομε ὅτι δέν θά βραδύνουν νά ἐκδοθοῦν. Ἐκεῖ θά μπορέσει κάθε εἰσηγητής νά ἀναπτύξει τό θέμα του μέ βιβλιογραφική καί ἄλλη ἀπαραίτητη τεκμηρίωση, χωρίς τή δέσμευση πού ἐπιβάλλει ὁ περιορισμένος χρόνος ἑνός Συνεδρίου.

Γενικά, τό Συνέδριο στέφθηκε ἀπό ἐπιτυχία, πρέπει δέ ἰδιαίτερα νά ἐπισημανθεῖ καί νά τονισθεῖ ἡ συμμετοχή σ' αὐτό νέων μουσικολόγων, ἀποφοίτων τοῦ Τμήματος Μουσικῶν Σπουδῶν τοῦ Α.Π.Θ. Ἡ παρουσία τους ἀποτελεῖ ἀπόδειξη τής σημαντικῆς ἐργασίας πού συντελεῖται στό Τμήμα αὐτό γιά διάσωση καί μελέτη τής παραδοσιακῆς μας μουσικῆς, μέ τήν ἐνθάρρυνση τῶν φοιτητῶν νά στρέψουν καί πρὸς τήν κατεύθυνση αὐτή τό ἐνδιαφέρον τους. Τό γεγονός ἐπιβεβαιώνουν καί οἱ διπλωματικές ἐργασίες πού δίδονται (καθηγητής Δημ. Θέμελης κ.ἄ.), μέ θέμα γύρω ἀπό τή μουσική μας παράδοση.

Μέ τό Συνέδριο αὐτό, πού ἐγγράφεται στό ἐνεργητικό τοῦ Δήμου Θεσσαλονίκης γενικότερα, ἔγινε μία εὐοίωνη ἀρχή γιά τή συστηματική καί εὐρύτερη μελέτη (μουσικολογική, φιλολογική, λαογραφική, κοινωνιολογική) τοῦ δημοτικοῦ τραγουδιοῦ τής Μακεδονίας, τό ὁποῖο καί πλούσιο εἶναι καί ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον παρουσιάζει, λόγω ἀρχαιότητος πολλῶν μοτίβων ἀλλά καί τής ἐκτεταμένης ἐκεῖ παρουσίας προσφυγικοῦ στοιχείου, πού ἐπέδρασε ἀποφασιστικά στή διαμόρφωση τής νεώτερης μουσικῆς παράδοσης τής περιοχῆς.

Ἀξίζουν συγχαρητήρια στό Κέντρο Μουσικῆς γιά τήν πρωτοβουλία

του νά οργανώσει τό Συνέδριο αυτό καί μάλιστα σήμερα, πού ή Μακεδονία βρίσκεται στό προσκήνιο τής επικαιρότητας, θεματοφύλακας πάντοτε όχι μόνο συνόρων αλλά καί πολύτιμων παραδοσιακών αξιών.

Συγχαρητήρια βέβαια όφείλονται καί στην Όργανωτική Έπιτροπή, ή όποία έπωμίσθηκε τό δυσχερές έργο τής πραγματοποίησης του Συνεδρίου. Τήν Έπιτροπή αποτελούσαν οι: 1) *Ξένη Βλαχάκη - Μηλιαρά* (πρόεδρος), πρόεδρος τής Έφορευτικής Έπιτροπής Μουσικών Δραστηριοτήτων του Δήμου· 2. *Κωνστ. Μοσχοβίδης*, προϊστάμενος Δ/σης Μουσικών Δραστηριοτήτων· 3. *Δημήτρης Θέμελης*, καθηγητής Τμήματος Μουσικών Σπουδών Α.Π.Θ· 4. *Χρ. Τσαλάκης*, καθηγητής τμήματος Δημ. Έκπ/σης Α.Π.Θ· 5. *Παν. Σκούφης*, Ε.Ε.Π. του Τμήματος Ιστορίας καί Αρχαιολογίας του Α.Π.Θ· 6. *Κυρ. Καλαϊτζίδης*, υπεύθυνος συγκροτήματος παραδοσιακής μουσικής, καθηγητής Δημοτικού Ωδείου Θεσσαλονίκης· 7. *Μαρία Ξεπαπαδάκη*, του Κέντρου Μουσικής, γραμματεός τής Έπιτροπής.

Έλπίζομε νά συνεχισθεί ή αξιέπαινη αυτή προσπάθεια. Στην έλπίδα αυτή δίδει τή βεβαιότητα τής πραγματοποίησης ή μέχρι τώρα σημαντική δραστηριότητα του Κέντρου Μουσικής.

Σημειώνεται, ένημερωτικά, ότι τό Κέντρο δημιουργήθηκε σχετικά πρόσφατα, τό 1985, στεγάζεται δέ στην όδό Κουντουριώτη 17. Περιλαμβάνει Δημοτική Συμφωνική Όρχήστρα, Φιλαρμονική, Παιδικές χορωδίες, Συγκρότημα παραδοσιακής Μουσικής.

Άπό τόν Άπρίλιο του 1992 λειτουργεί όργανικά ως Διεύθυνση Μουσικών Δραστηριοτήτων του Δήμου μέ δύο Τμήματα: Μουσικής Παιδείας καί Μουσικών συγκροτημάτων του Δήμου.

Σημειώνεται, ακόμη, ότι οι Σύεδροι είχαν τήν εύκαιρία νά παρακολουθήσουν εκδήλωση του Συγκροτήματος παραδοσιακής Μουσικής πού δόθηκε πρός τιμήν τους καί νά εκτιμήσουν έτσι άμεσα μιά πτυχή τής γενικότερης πολιτιστικής προσφοράς του Δήμου Θεσσαλονίκης.

ΓΕΩΡΓ. Ν. ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΙΔΗΣ δ.Φ.